

KECSKEMÉTI LAPOK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-UTCZA, 189. SZ. KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-UTCZA, 186. SZ.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 5 ft — kr. Negyedévre 1 ft 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

HIRDETÉSI DIJ:

4 hasabos petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetéseknel árszámolás adatik.
Helygép minden beiktatásért 30 kr.

Kilészetni az év folytatán minden hónap elején lehet.

Kecskemét, 1891. június 5.

„Öngyilkos megyék és városok” ilyen, de ezeknél még sokkal hangzatosabb és vehemensebb címekkel is tisztelte meg a függetlenségi párt sajtója azokat a megyéket és törvényhatóságokat, melyek a közigazgatási reformra vonatkozó, most már tárgyalás alatt levő törvényjavaslat mellett nyilatkoztak.

A függetlenségi sajtó e magatartásán nincs mit csodálkoznunk; természetesen találjuk, hogy a közigazgatási reform kérdésénél is következetes marad régi taktikájához, hisz már körülbelül huszonöt év óta hirdeti a függetlenségi párt hazánk pusztulását, jogaink elköttyvetéltetését és azt a szokásos frázis készletet és oly mondományok kíséretében hirdeti, hogy az embernek a nélkül is bús szívé az a honfűi aggodalom szállja meg, látván, hogy a kormánypárt, vagy a hogy ők írják és hirdetik, a mameluk sereg nem gondol a haza keserves bajaival.

Ma huszonöt év után, ha valóban minden törvényhozási intézkedés, minden reform, minden javaslat annyira rossz és a kormánypárt annyira romlott erkölcsű szolgálhad lett volna, mint azt oly sokszor, oly rikító színekben, útezi demonstrációkkal, kézzelfoghatólag festették, — Magyarországnak Európában ma hira hamva sem volna, el kellett volna pusztulnia, mint elpusztult Sodoma és Gomora.

De éppen az ellenkezőt látjuk. A szolgalelkű mameluk sereg támogatásával és buzgó törekvésével létesített reformok, a pénzügyi egyensúly helyreállításával egy szebb, minden este gazdagabb, műveltebb, tekintélyesebb és oly hatalmas Magyarországot teremtettek, hogy a kormánypártnak éppen nincs oka pirulni a fölött, amit tett és alkotott.

Ilyen alkotásai közé fog tartozni a közigazgatás államosítása is. Az ország belátja ennek szükségességét és

a tényekkel szemben elnémulnak a hangtalan frázisok, melyek most dívatban vannak.

A szabadelvű párt egységes tömörülése lelkesedve áll a nagy reform mű mellett, melynek ellenfelül egyedül a szélsőbal maradt és bár a javaslat elleni izgatásával a nagy közönség előtt felsült, mégis gyengekerék a javaslat ellen az alatt a hangzatos jelszó alatt, hogy a reform kormány-mindenhatóságot akar teremteni és megsemmisíti az egyéni és önkormányzati jogokat. A nemzet azonban ez állítások valótlanágáról megvan győződve és éppen azért a javaslat megvalósítását a közvélemény sürögösen követeli.

Még egyszer az ötödéves pótlék kérdéséhez.

(Válaszok ifj. Bagi László főjegyző úrnak.)

Bocsásson meg úgy a tek. szerkesztőség, mint a n. é. közönség, hogy ebben a kérdésben még egyszer meghallgatást kérjek.

Az én multkori cikkemnek magva az volt, hogy annak, kire ezen ügy hivatalos előadása bízott, a következőket kellett volna a városi közgyűlés előtt elmondania: Akkor, midőn az állam és a város a polgári leányiskolára, illetőleg az államsegélyre vonatkozólag szerződött, már érvényben volt az általános intézkedő ministeri rendelet, mely az ötödéves pótlékokról szól; ennek dacára a város a szerződésbe sem azt bele nem foglaltatta, hogy az alkalmazott tanerőket ötödéves pótlék nem illeti, sem azt, hogy a mennyiben illeti, ki fizesse? Ennélfogva ennek a — higység el, hogy különösen ránk nézve kellemetlen — bonyodalomnak magva már a szerződés aláírásakor elvetettük.

Erre nézve mondtam, hogy ez az előadás az igazságnak is megfelelő volna, s hogy ekkor a közgyűlés — tekintettel a közoktatásügyi miniszter úrnak út rendbeli egyértelmű rendeleteire is — bizonyára elfrendelte volna a szóban forgó pótlékok kitalványozását. Ezt most is főtartom, de hozzá teszem, hogy a közgyűlés annál is inkább meggondolta volna intézkedését, mert jól tudja, hogy a közoktatásügyi miniszter úrnak is vannak jogi tanácsosai, kiknek szintén van jogi képzettségük, a kik tehát bizonyára óvakodtak

a miniszteriumot annak a kellemetlenségnek kitenni, hogy esetleg, ha bíróság elé kerül a dolog, az ítélet a miniszterium ellen forduljon. Mert végre is a miniszterium és jogi tanácsosai igen kényelmesen és röviden elintéztették volna a kérdést úgy, ha egyszerűen kimondják, hogy nincs jogunk ötödéves pótlékhoz; és ha ezt nem tették, bizonyosan voltak jogi okaik. És itt hangsúlyozom, hogy mi nem a szerződésben fixirozott fizetések emelését kérjük, hanem csak a fizetések járulékát, az ötödéves pótlékokat, (melyek — tudvaleg — a tanárokat és tanítókat nézve az egyedüli előléptetést képezik). E két dolog között pedig, azt hiszem, jogilag is különbség van.

A mi pedig a panaszolt frázist illeti, igen frázisnak tartom az olyan nyilatkozatot, mely a főnforgó kérdésben avar argumentál, hogy a miniszter ne rendelkezék a város kasszájával. A mint hogy mi egyéneknél, mint frázisnak tarthatja bárki is a főjegyző úrnak az ötödéves pótlék méltánytalanságának kiténtetése végett előhozott azon okoskodását is, hogy az ügyvédi oklevéllel bíró tanácsstagoknak és ügyvédi és tudori oklevéllel bíró jogtanároknak 1200—1400 frtot ad a város, s akkor a polgári iskolai tanítóknak 1480 frtra mehetne a díjazásuk a pótlékokkal. Hát bizony ez rettenetes satyra, de nem a mi jogos követelésünkre, hanem arra a fölfogásra, mely a szellemi munkát így becsüli és így díjazza. Különbösen is, minden tisztelettel mellett, melylyel minden, tehát a jogi képzettség és műveltség iránt is viseltetem, hangsúlyoznom kell, hogy a jogin kívül egyéb képzettség és műveltség is van, mely a társadalomra és a városra nézve igen fontos, s mely a társadalom és a város igaz érdekeit éppen úgy szolgálja, mint a jogi. Abban pedig legyen megnyugoda a főjegyző úr, hogy a tanácsosok és jogtanárok, továbbá a polgári iskolai alkalmazottak fizetése között még akkor is jelentékeny különbség lesz, ha — a mi képtelenség — az előbbieket fizetését föl nem emelik, mi pedig megkapjuk a pótlékokat. Mert egy kis különbség ám az, ha valaki egyszerre 1200 frtra lép, a másiknak pedig az 1000 frtos díjazása csak lassankint, ötvenkinti 80 frtos pótlékokkal emelkedik. Tessenék utána számítani!

De nem is ez a kérdés. A kérdés az, van-e polgári leányiskolai tanstületnek joga az ötödéves pótlékhoz, vagy nincs, s ha van, ki tartozik azt fizetni? E kérdés eldöntésére sem a tanácsosok, sem a jogtanárok fizetésének mennyiségével befolyással nem lehet. Ha a város sérelmesnek találja

a miniszteri intézkedést, vigye az ügyet a bíróság elé; biztosíthatom a főjegyző urat, hogy ennek ítélete teljesen megnyugtató benünket, még ha talán ránk nézve kedvezőtlen lesz is, mert mi senki pénzét jogtalanul eltenni nem akarjuk. De ha van jogunk ilyen pótlékhoz, úgy ezt követelni fogjuk nemcsak a magunk, de az utódnak érdekében is. S engedje meg nekem azt a főjegyző úr, hogy ez is elvi álláspont; s én csak azt csodálom, hogy a — hitünk szerint — jogainkért való felszólalásomat haragnak tekintik. Mi nem kértünk és nem kérnék sem az államtól sem a várostól méltányosságot vagy kegyelmet, hanem igenis követeljük a vitás ügynek, mely immár 4 év óta húzódik, végleges eldöntését, s ha jognak van ötödéves pótlékhoz, ennek kifizetését. Éppen azért alkuba sem bocsátathatunk: mert vagy van jogunk s akkor nem alkuszunk, vagy nincs, s akkor a nem létezőre úgy sem lehet alkudni.

Arra a kifogásra, hogy mi magunk sem tartottuk meg a rendeletet, mert nem a közigazgatási bizottság útján terjesztettük fel a miniszteriumhoz kérvényeinket, csak azt jegyzem meg, hogy mi a kir. tanfelügyelőséghez adtuk be a kérvényt, a ki a közigazgatási bizottságban az ily ügyek referense. Különbösen is a miniszterium nem kifogásolta a fölterjesztés módját, mert nem ez a dolog lényege. Azután a miniszterium az ő első rendeletével összes kérvényeinket leküldötte a polgármester úrnak, s innen e kérvények a törvényhatóság közgyűléséhez kerültek. Mi legalább onnan kaptuk vissza.

Ezek után kötelességemnek tartom egy hibánkat helyreütni. Igaza van a főjegyző úrnak, számításaimban vévedtem. Én az első öt évre az ötödéves pótlékok összegét évi 380 frtra, s az ezimben 30 év után lehetséges legnagyobb költségűbbet 2280 frtra tettem, holott az első, évi 400 frt, a második pedig 2440 frt lévén iskolánknak (a város által szervezett állomást is beleértve) 4000 frt olyan fizetés, mely a rendelet 19. és 20. § a értelmében 10% = 400 frt ötödéves pótlékkal jár. Tévedtem tehát, de a főjegyző úr is téved, mikor többet számít.

És most legyen szabad kérdenem, mi összefüggésben van ezzel az egész ügygyel az a jóakarattal megjegyzés, hogy a főjegyző úr annak a sok szabad időnek 10 percentjét ajánlat magának, melyet a polgári iskolai tanerők nyugalmában tölthetnek el? Ezt olvasva, kérnem kell főjegyző urat, ne kiesinyeljen tőlem, kinek se ügyvédi se tudori oklevél nem, két tanácsot elfogadni: 1) Sohase keresse azt, mennyi a

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

Futó pillanat az élet . . .

Futó pillanat az élet
Földi létünk édenében;
Déli báb, — mely lengve fényvel.
Oszlik szét a lég-ürében.

Vagy a föld is meghal egykor,
Tán milliárd évek után?
És ha meghalt: ki siratná?
A testvér-csillagok talán!

Birodalmak romba dőlnek
Ezredékek hosszú során,
S letérnek az óriások,
A nagy alkotó hatalmán.

Csak az őserő az örök,
Ront és terem világotak;
Idő és kor, mult és jelen,
Nem szab neki határokat.

És mi, a lét parányai,
Kikkel a föld kénytelenül
Szédfületes gyorsaságban
Fut a nap korongja körül.

S kiket ez a légi futam
Jövő perze lesodorhat,
S a halálnak fojtó szele,
Lépten-nyomon ráuk fuvalhat:

Mi vonánk-e az a gőcpont,
Melynek hatalmi körében,
A világrend irányt veszve
Eltűnnék a semmisségben?

Mi az ember és élete,
A természet örökeiben?
Még a szélső agg-kor is csak
Pereznyi lét a sors kezében.

Boldog a ki bölcsen élve,
A múltó fényt nem imádjá;
De a jelent s a jövőndöt
Munkás keze készen várja.

Ma, vagy később, üt az óra,
S ha út koldósbot a béréd;
Ne vedd zokon, — dűsgazdag is
Porlad ott majd együtt véled.

Futó pillanat az élet
Földi létünk édenében;
Déli báb, — mely lengve fényvel
Oszlik szét a lég-ürében!

Gömöry Frigyes.

Csongor és Tünde.*)

Vörösmarty drámai művei közt, de — mondhatjuk — egész költszetében szinte káprázató túnemény gyanánt jelenik meg kedves tündéri bohózata: „Csongor és Tünde.”

*) Mutatvány Pintér Kálmán tanár úrnak „Vörösmarty realizmus” című tanulmányából.

Sajátosságos természete ez Vörösmarty költői szellemének. Összevegyül benne a tündérmese az étellel, a szeszélyes álom a köznapí ébrenléttel, a fantasztikus a valósággal. Kedvűnk volna az emberi lét allegóriájának tartani ezt a szép költeményt; mert eltekintve attól, hogy alapjául egy 16. századbeli magyar tündéresztória szolgált, mi egyéb az egész, mint föllengző eszméinknek, vágyainknak, képzelőesiméinknek s az ezeket ellensúlyozó s a mindennapi élet érdekeihez leszállító csalhatatlan valóságok a képe? Vörösmarty költői realizmus sehol sem tűnik ki oly érdekesen és jellemzően, mint itt. Miért? — mert az ellentét törvényénél fogva minél mesésebbek a képzelem alkotásai, annál világosabban tűnik föl mellettük a valóság. „Csongor és Tünde” telve van az élet idealizmusával és realizmusával. Amannak képviselői Csongor és Tünde, emezé Balga és Ilma.

A tündér Tündével szemben Ilma (földi névén Böske), az ő szolgálója, gondolkodásban, érzelésben és eszeledetben igaz földi nő, s mivel mint ilyen lett tündérré, a költő emberi húsból és vérből álló nőnek is rajzolja. Férjében egyetlen ismertető tulajdonságot emel ki Ilma, azt, hogy nagy-étkű legyen. Tünde ábrándos sóhajtásaira azzal felel, hogy üres vigasztalás ilyet rámutat a valóságra: Csongor urfi ott rejtőzik a lomb alatt, s ha Tünde nem akarja elhinni, hát engedje, hogy ő — Ilma — üljék meg. Tünde ezért hálálkodni kezd a szerencsének, de Ilma azt mondja rá:

A szerencse vak gyerek,
Ezt inkább nekem köszönjed.

Az őket jellemző ellentét már az I. felvonás azon jelenetében kitűnik, a hol Csongor elvesztette arról tanakodnak, hogy mitévők legyenek, s Ilma ugyancsak életrevaló tanácsokkal látja el urnőjét. Mikor pedig a hajnal birodalmában (III. felv.), hol leányunk férjhez nem szabad szólni, meglátják Csongort és Balgát, Tünde a hely tilalmának hatása alatt van, Ilma ellenben a férfi közlésének örvend s kérdi urnőjétől: „nem volna-e jó, míg időnkben tart, ülni?” — Csongor és Balga eléjük kerülnek a keskeny gyalogúton, s ekkor Ilma jellemző realizmusával fölkiált:

Szörnyűség; most mondja bárki,
Hogy leányunk lenni könnyű!
Utját úgy elterdelik,
Hogy nem képes elszaladni.
Mint lehullott férges alma
Láb előtt hever körülé
A sok csalfa férfi szíve;
S aztán lépjen, s ne botoljon!
Oh, én inkább hódolok.

Még élénkebb az ellentét Csongor idealizmus és Balga realizmus közt. Csongor a keresztúton találja fel Balgát, jagatás közt, mert bújjában felkötötte magát, de a „majdag” leszakadt; „ágról szakadt” vagy hát — mondja Csongor. Földjét azért nem munkálja Balga, mert magába veszi ugyan a magot, de helyette tuskét, csalánt, vad zabot terem, — „olyan, mint a tót deák.” Saját szerit hasonlat! Evvel némileg rokon eszméje Vörösmartynek a „Tót deák dalá-”

dolga másnak, mert ha azt keresi, igen sok fölösleges keresést szerez magának; hanem, ha már bírál, elégedjek meg annak bírálatával, elvégezz-e az illető lelkümmertesen a rábízott dolgot? Barmennyit küzdjön és görnyedjen is reggeltől estig munkájában, azt soha ne panasolja föl. Sapienká! paucá!

Végül ószinte szívvel kívánom, hogy se a főjegyző úrnak, se a város többi tisztviselőinek soha se legyen a mindennapi kenyerük olyan panaszos, mint a milyen — úgy látszik — a miénk.

Páthy Károly,
igazgató.

A kecskeméti gazdasági egyesület 1891. évi május hó 24-ik napján tartott közgyűlése.

Horváth Dóme egyleti elnök úr a gyűlést délelőtt 10 órakor megnyitván, előterjesztette az egyesület múlt évi működését, telemlítván, miszerint az egyesület jelenleg ötödik négy éves megalakulása idejének második és így 22-ik évét éli.

Az elmúlt év folytán tartott összesen 13 választmányi ülés, melyek hitelesített jegyzőkönyvei felmutatván, azok felolvasottak tekintettek.

Év végén a tagok száma volt: rendes 66, alapító befizetésű 14, alapító oklevéllel 32, tiszteletbeli 20, összesen 132.

Szokolay Sándor rendes és Bedőházi János tiszteletbeli tagoknak bejelentett gyanús halálesete fájó tudomásul vétetett, a hátrahagyott családokhoz részvénytartalékokat intézteti határozatot.

Gerebly Imre úr által tett 100 forint alapítványtörvény az egyleti pénztárba befizetett.

Az egyleti helyiség 100 forint évi bér fizetés mellett szűkebb, de azért elegendő helyiségre szállítván, az által 80 frt évi kiadás takarított meg.

Az itteni gyümölcsészet és szőlőszet, de leginkább a Miklós-telep tanulmányozása céljából augusztus hónap idejéig délmagyarországi szőlőszeti társaságot, valamint városunkat hasonló célból szeptemberben meglátogatott szegedi gazdasági egyesület tagjait, egyesületünk, karöltve a városi közönség kiküldöttjeivel, töle telhelőleg kalauzolták.

Leginkább az akácfa élődő, de részben már a gyümölcsfákra is átment paizstetű terjedése tárgyában, a választmány részéről, a m. kir. földmiv. miniszteriumhoz intézett felirat s onnan nyert utasítás folytán, itt egy három tagból álló bizottság tett körülat.

Ugyanazon miniszteriumtól a baromfi-tenyésztés emelése tárgyában érkezett leirat folytán, annak előmozdítása tekintetéből kivánt bizottság megevezése eszközöltetett. A helyi szőlőszetkerteinek nagymérvben elszaporodott, felette kártékony vincellér-kendermag-bogarak elleni védekezésre vonatkozó javaslatokra, egy több tagból álló bizottság küldetett ki.

A legközelebb volt nagy és tartós havazás miatt, a mezei nyulak által e vidéken a gyümölcsfákban okozott nagymérvű kártétel folytán, egyesületünk választmányja és a városi tanács kebeléből alakult egy bizottság küldetett ki javaslatára, az e tekintetben hiánynak bizonyult vadászati törvény idevonatkozó tételének módosítására vonatkozó jelentés-

tételre, a már tényleg működő bizottság által készített javaslat alapján, karöltve a városi törvényhatósággal, e tárgyban kérelmező felirat lesz intézendő a m. kir. miniszteriumhoz, a képviselőházhoz és a hasonlóképp törvényhatóságokhoz.

A helybeli iparos tanoncunka-kilátás díjjainak pótlására 2 drb 10 frankos arany utalványoztatott.

Egyesületünk múlt évi működéséről a m. kir. földmiv. miniszteriumhoz, onnan ideérkezett leirat folytán, tüzetes felterjesztés intéztetett.

Nemes gyümölcsfaajtó-ágak nagyobbneműségben küldettek: Czeglédre, Adára, Abonyba és Félegyházára.

Az egyleti helyiség részére a következő szaklapokra történt előfizetés: méhészeti, gazdasági, borászati, kertészeti lapok és a gyümölcs füzetek 19 frt föl mellett.

Az orsz. magyar gazdasági egyesület könyvkiadó vállalatja évi 4 frt előfizetéssel pártoltatt.

Könyvtárunk 330 műben 512 szakmunkát számlál, ezek, valamint az elmúlt év folytán egy 14 torintért vásárolt, a szőlővelélen élődő penészgomba ellen használható permetező készülék, egy tizedes méterméző és egy borfejőgép az egyleti tagok rendelkezésére állanak.

Egyleti pénztárnok Csörgői Imre úr múlt évi számadására vonatkozólag, a számvizsgáló bizottság felolvasott jelentése alapján, a további számadási kötelezettség alól felmentették.

Az egyesületi vagyona 1890. végén: alapítványi kötvényekben 3200 frt, befizetett alapítványokban 792 frt 1 kr., forgalmi tőkében 72 frt 25 kr., tagdíjkövetelésekben 305 frt, bérházak a szőlőtelepre 1889/90-ben 1628 frt 08 kr., előleg a méhészetnél 90 frt, pénztárkészlet 9 frt 75 kr., összesen 6097 frt 9 kr., ide nem számítva a könyvtár és egyéb felszerelvények értékét, mely 600 frtra biztosan tehető. A múlt évi bevétel összege 1680 frt 78 kr., a kiadás 1671 frt 3 kban igazoltattott.

A költségvetés 1891-re: bevétel 888 frt 63 kr., a kiadás 875 frtban irányoztatott.

Olvasottat az egyleti elnökség és igazgató választmányi tüzetes és kimerítő jelentése, a városi közönségtől a gazdasági iskola földterületén díjtalan használatra, csemege szőlővessző termelés, annak szaporítása és lehető alacsony áron lenné kiosztása, valamint hasonló célból nemes gyümölcsfa ötványoknak aránylag csekélyebb mérvbeni növelése céljából nyert több mint 3 holdnyi földterületnek ez ideig miképp történt beállításáról s általában annak jelenlegi helyzetéről.

E beces lapok szűk kerete nem engedti meg azt, hogy azon felette érdekes és tartalmas jelentést egész terjedelmében közöljük; azonban legyen elég annyit mondani, miszerint ezen kis telep első ültetése e folyó évi tavasszal mult három éves, az idő alatt évenkénti haladással lett beállítva az egész terület, legnagyobb részben piros és fehér Chasselas anyatókkel és kis részben nemes gyümölcsfaajtó iskolával.

Az első két évi szőlőültetés kiténően sikerült, meglepő szép. Ezt igazolja azon körülmény, hogy a mult nyáron, a két éves tőkét már hosszú karókkal kellett ellátni, s öszre a termelt vesszőkből 109 egyleti tag között 125 szalmas csomagokban 1 frt csekély díj szedése mellett, már 13,025 szál sima vessző volt kiosztható, e mellett

a telep szükségletére is maradt pótlékul használatra 2375 szál.

Az igen szép fejlődésnek indult két és három éves anyatókék száma 12,000 ide nem számítva az egy éves ültetést.

Az aránylag igen csekély fajsokola is oly jól sikerült, miszerint a mult évi öszre az egyleti tagok között már 14—15 szalmas csomagokban, összesen 1668 szál két éves ültetésre alkalmas fácska volt díjtalanul kiosztható; mindannak dacára van ma a telepen, egy és két éves öjtványokban szinte 12,000 szál.

Az egész telep már a mult tszszel 212 frt bevételt adott. Igaz, hogy arra az egyleti pénztárból fordított kiadás 1628 frtra rög, de ha az ott levő igen szép fejlődésnek indult szőlőtőkét, szép öjtványokat, károkat és egyéb felszerelés értékét összeszámítjuk, annak mennyisége, a befektetett tőkét gazdagon fedezi. Egyébként az egész telep berendezése azon biztos számításra nyújt kilátást, hogy 3—4 év alatt, a reá fordított összes kiadásokat tökéletesen megtéríteni fogja.

Ezen szerencsés helyzetbe e telep annál könnyebben eljut, ha annak vezetése élen e gyűlésen élnek, s annak létrehozásán csaknem egyedül működött semmi fáradságot, sőt jöllevő maecenánként attól tetelem anyagi áldozatot, mint szellemi munkásságot nem kímélő Horváth Dóme úr fog továbbra is állani; kinek s általában a választmányuk, e szép útj, életerős telep létesítéséért és gondozásáért a közgyűlés jegyzőkönyvileg köszönetet és elismerést szavazott. A felolvasott jelentés egész terjedelmében, a telek tulajdonos városi közönséggel tájékoztató tudomásvétel végett, másolatban közzétetni határozottat.

Kimondottat az egyleti méhészet beüzemítése és összes felszerelvényeinek előállítására.

A néhai Ferenczy József, és néh. Tornay Flór-féle 100—100 frt alapítványi tőkékre vonatkozólag, kamatfizetések mulasztása miatt, az alapszabályok 13. §-a tétele értelmében, felmondási határozat hozott; s annak foganatosítására, a választmány utasítottat.

Elhatározottat, miszerint az évfolytán állt helyben, a mennyiben a kifejlesztett körülmények engedik, egy általános terménytárlat rendezessék, azonban azzal egyidejűleg, az orsz. lovasegyet által ezbe vetett lövészny tartassék meg, mire nézve, valamint az egyesület körében tartandó szakszerű felolvasások rendezése, nem különben a gyümölcsenyésztés és szőlőművelésre vonatkozó népies 2—3-iv terjedő értekezés szerkesztése, kinyomatása és a kiállítás alkalmával lenné szétosztása iránt teendő intézkedések foganatosítására a választmány felhatalmazottat és utasítottat.

Ezzel a gyűlés véget ért.

Cseréklyei Károly,
egyleti titkár.

KÜLÖNFÉLEK.

— **Közgyűlés.** A városi törvényhatósági bizottság holnap f. hó 8-ikán d. u. 2¹/₂ órákor a városi ház tanácstermében és f. hó 9-én azaz kedden d. e. 9 órákor a kaszinó egyesület nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyen a városi törvényhatóság tisztviselői, valamint segéd- és kezelő személyzet sorában őrésedésbe jött, illetőleg az új szervezeti szabályok folytán rendszeresített állá-

sok választás által fognak betöltetni. A június 8-iki közgyűlésen a június hó 9-én eszközöndő választások előkészítése végett a kifejlesztett bizottság tagjai fognak megválasztatni, továbbá bemutattnak az építendő gazdasági új lakatya jövahagyott tervei és a vállalat kiadására vonatkozó árjegyzék hirdetmény. A június 9-ikén betöltendő állások pályázatok: a zalogházi ellenőri állásra 7-en, a fogalmazói állásra 7-en, a számtanosi állásra 12-en, a kapitányi iktató-kiadó-irat-tárnoki állásra 9-en, a katonai nyilvántartási állásra 7-en, a katonai segédnyilvántartási állásra 16-an, a két II-od osztályú irnoki állásra 13-an, a községi végrehajtói állásra 9-en, a bugacze-monostori és felsőpusztaszeri pusztabírói állásra 5-en, a gazdasági felügyelői állásra 11-en. Pályázókban tehető, mint a számonk mutatój, nincs hiány és így a bizottsági tag uraknak alkalmuk nyílik a sok pályázó közül a legérdemesebbeket kiválasztani.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** Kecskemét th. város közigazgatási bizottsága, folyó évi június hó 8-án d. e. 11 órákor Beniczky Ferencz főispán úr előnklete alatt ülést tart.

— **A kecskeméti m. kir. állami főreáliskola torna, kardvívás, műnemek és zenemutatványai 1891. évi június hó 8-án.** Műsor: 1. Pepita induló. Hegyi Bélától. Előadja a főreáliskolai zenekar. 2. Népdal. Atirta Zsaskovszky F. Eneki a főreálisk. vegyes kar. 3. Csillagok éjjel. (Concert) polka. Előadja a főreálisk. zenekar. 4. Eljén ő magyar hazánk. Zsaskovszky F. Eneki a főreáliskolai vegyes kar. 5. Magyar dalok. Nemesszeghy Istvántól. Előadja a főreáliskolai zenekar. 6. Az orr. Peterditől. Szaválja Frankl Géza VII. oszt. tanuló. 7. Tornászérvonalki. 1. Alsó osztályosok szabadyakorlatai. 2. Katonai rendgyakorlatok. 3. Felső osztályosok szabadyakorlatai. 8. Kardvívás. 9. Tornaverseny egyéneknél. 1. Magas ugrás. (IV—VIII. oszt.) 2. Összetett verseny, (árv ugrás és slydობás). (V—VIII. oszt.) 3. 100 méteres futás. (I—III. oszt.) 150 méteres futás (IV—VIII. oszt.) 10. Győztesek kihirdetése, verseny-jutalmak kiosztása. 11. Zárúlduló. Előadja a főreáliskolai zenekar. A tornát vezeti Holosny Ambrus rendes tanár, a kardvívást Semann Kálmán rendes tanár, a zenét Nemesszeghy István okl. zenetanár. A mutatványok kezdete délután 5 órákor a főreáliskola udvarán, a futásverseny a belső sétányon. E torna, kardvívás, műnemek és zenemutatványokra a n. é. közönséget tisztelettel meghívja az áll. főreáliskola igazgatója.

— **Helyreigazítás.** A gazda hitalság majálisán Jászkeresztyházaórfi ifjú Móczár Antal földbírtokos úr is jelen volt s egy forintot a 48-as tábla javára felülfizetett. Ez tévedésből nem nyugtáztatott, azért most helyreigazítólóg pótoljuk.

— **Vörösmarty realizmusa.** Ezt a címet viseli azon csinos kis kötet, melyet Pinter Kálmán barátunk legközelebb a művelt olvasó közönségnek átadott. Ebből közlünk mutatványt lapunk mai tárczájában. Vörösmarty egyik legnagyobb költőnk, kit aethetikuskaink után általában csak mint idealistát ismerünk, kinek nemcsak lírai, de epikai, sőt még drámai művei is nélkülözök a realist, illetve annyira fölékesíti ezt a romantika bájjal: hogy „hús és vérből álló emberit” vagy „igazi földit” alig találunk műveiben. Ez a romanticizmus korszakában természetesen elragadó volt... de a

ban is megvillan. Úgy látszik, hogy az akkoriban szinte tipikus tót deákokra nem nagy bizalommal gondolt.

Csongor azt kérdi Balgától, tudja-e, hol van a tündérhón. Balga a maga korlátolt észével fogva föl a dolgot, így felel:

Hogy ne? meg van sok mesében,
Tán az álmoskönyvben is.

Hogy Böskéje is (Ilma) tündérré változott volna, nem hibheti:

Farjadt tán? meglehet,
De tündérré? nem lehet. —

s e szavakban megint a néphumor nyilatkozik, az eleven, kardoskodó, nyelvcséző paraszt menyecskeket illetőleg. A homokban tehénpapást vesz észre, s azt a Böske lába nyomának állítja.

Oh, ez a láb sziv lehetne,
Oly parányi, oly csinos —

mondja Csongor, fölsímerve a Tünde lába nyomát;

Oh, ez a láb láb lenne,
Csak ne volna oly tengerék,

mondja Balga a Böske lábnymaira. — Csongor magával hívja Balgát a tündérhónba; „addig megpészéledünk”, míg oda érünk — felel emez. Csongor a kisdárnának mint gyors viharok segítségével akar oda jutni. „Rossz székér az — feleli Balga — bakja nincsen, Balga nem talált ülést. — Érdekes ellentét véleményük is a feljökő gúszelő két tündérlányról. Csongor azt gondolja, hogy ha a virágtól esőket kérne

kölesün a tündér, s meg nem adva elrepülne, a virág sírna; „Ei, a túska majd meg fogja” — feleli Balga. Csongor csak egy tündért lát, a másikat árnyéknak véli; de Balga az ő realizmusával azt mondja arra az árnyékre, hogy „oly árnyékok ösze-vissza átolelni, nem legbőjtűbb gondolat.” — Csongor sopánkodásaira, mikor Tündét egy találkozáskor elveszti a nélkül, hogy szólhatott volna vele, s bájában nem tud hová lenni — Balga azt feleli, hogy

Nem baj, ily esetben a hős
Török metszi a keszervet,
Elsőhajót egy lenyadott
S szépen meghalálozik.
A szokás ez. —

Tünde nyomát fölvezve, Csongor örömeiben fölkiált:

Oh szerencse, oh örömap:
Balgá ráfelel:

Oh szalonna, oh kenyénap!

A tündérhónba vezető úton is Balga mindenütt csárdákat lát, s megérkezve először is jól enni és inni kíván. Sok igaz van abban, hogy a szegény embernek az a legfőbb boldogsága, ha jól lakhatik. Balga az effajából való, azért reflektált annyit az ételre. Mikor Ledért, ki Csongorra várakozik, meglátja s tündérnek hiszi, hódolatának így ad kifejezést:

Szólj, parancsolj, mint tegegek.
A világot, mint darab húst,
Érted fölhalom, ha kell.

Később, mikor szemét behunyva Ledér helyett a székét öleli:

Mily puhák szép karjaid,
Mint a szép fehér szalonna.

Ilmát végre fölhalálva faggatja, hol járt nélküle oly sokáig:

— vald ki bűnödöt,
Vagy tudom, hogy addig ütlek,
Mig gombóccá váltál.

Vágyainak középpontja a jóllakás. Még abban az allegorikus jelenetben is elárulja ezt a hajlamát, mikor a visszatérő kalmárról, fejedelemről és tudósról egyszerű észlel meg tudja a legizgább valóságot s e szerint írtól róluk. A látvány után, Csongor követve, rajta is a lemondás veserőt; de ebben is realizmusa nyilvánul:

Szegény tejem!
Nem sül nekem már Böske lágy csipít
És nem vet ágyat nap leszáttakor:
Tendegyet, a mint kezdtük, hagyjuk el,
S mi a futások vége? dögihal.

A harmas jelenet (kalmár, fejedelem, tudós), ez a szép allegória is az idealizmus és realizmus ellentétének költői kifejezése. A kalmár, kíneseinek birtokában, gúnyosan figyelmezteti az ábrándos szerelmezt, hogy a „tündérhón” a pénzben van. A fejedelem hatalma göggyében pörnek tekintti Csongort.

Nem por — felel Csongor — ha ember, oylan.

mint te vagy,
Vagy inkább ember és por, mint te vagy.

Hogy hol van a „tündérhón”, erre a fejedelem is a maga egyéniségéből adja meg a választ: tündérhón a hatalomban van. Mikor újra találkozik velök Csongor (V. felv.),

mindabárman családottak. A gazdag kalmár kipusztulva, szegényül látja be, hogy míg pénze volt, nem őt tisztelték, hanem a pénzt; s a fejedelem trónfosztottan érzi, hogy hatalma csak addig tartott, míg uralkodása, nem a személyhez, hanem az intézményhez volt kötve; a tudós tudományának hiábavalóságáról megbizonyodva, az „élhetlenség” és „halhatatlanság” fölött elmékedik:

Az élni nem tudónak baj hogy éli,
A halhatatlannak baj, hogy halmi kell,
S melyik nagyobb, azt méltó kérdeni.

Tehát „Csongor és Tündé”-ben talán az idealista költő akarta ellensúlyozni a realista költőt? Vagy a realis valót akarta szembe állítani az ideális széppel, mintha mondaná: nézzétek, ez a sár, ez az arany; választatok: kinek melyik tetszik, legyen az ő izlése szerint?... S így az juthatna észbe valakinek, hogy költőnk e műve valamelyes tendenciát is rejt magában a realizmus illetőleg, s épen azért van benne szembe állítva sokszor szinte kirívólag a két ellentétes irány. Nem. A költőt itt semmiféle tendencia nem vezérelte; összekötött álmat és valóságot, ábrándot és életet, leket és testet egyívő újjá, a hogy van; eszményített a valóság alapján, mint minden nagy művészt, s arról adott bizonyosságot, hogy az emberi lét legszebb álmaival és legközönségesebb jelenségeivel együtt, vagyis az igazi emberi lét mily gazdag forrás volt az ő költészetéhez.

mint Petőfi a realismust oly esodamód be tudta vinni a lyrába is, azóta legnagyobb írónk műveiben is nagy hibáknak tudják be a realismus hiányát. É s szempontból veszi pártfogásába Pinter Kálmán a nagyevű költő műveit s kimutatni iparkodik: hogy mennyire van meg Vörösmarty műveiben a realismus. A szép stílus becses munkát ajánljuk olvasóink figyelmébe, a kik előtt a szerző neve bizonyára nem is ismeretlen.

— **Érdekes kirándulást** tett f. h. 2-ikán a helybeli főreáliskola. Reggel 7 órakor indult az ifjú sereg trombita és dobzár mellett katonás rendben az egész tanártestület kíséretében a tálai erdőbe, hol az egész napot botanizálva, bogarászva, énekelve, labdázva, torna- és egyéb versenyyakorlatokkal vigan töltötte. Dicsérettel kell megemlékeznünk a példás rendről, melyet az ifjúság széles jó kedve dacára egy pillanattal sem zavart meg. Hazajövet az egész sereg megállott Hanusz István igazgató ablaka alatt, hol vezetője iránt való szeretete és tisztelete jeleül szép üdvözlő dalt énekelt el, mi méltó befejezése volt a sikerült kirándulásnak.

— **A helybeli kegyesrendi főgimnázium** ifjúságának vizsgálata a műnek és zenéből, f. h. 2-án ment vége nagyszámú, szép közönség érdeklődése mellett. Úgy a műsor egyes zene- és énekműveit, mint a szavallatokat a közönség zajos tetszéssel és éljenzéssel fogadta. A pályázatok kihirdetésekor a főgimnázium dérek igazgatója, ft. Perger József úr, hazafias lelkesítő beszédet intézett az ifjúsághoz, buzdítva azt erkölcsösségre, szorgalomra és kintartó munkásságra.

— **Dalestély.** A helybeli dalárda által a pártoló tagok tiszteletére, f. h. 3-án, a Beretvási fogadóban rendezett dalestélyen szép számú közönség vett részt, mely a dalárda sikerült produkcióit után a legjobb kedélyhangulatban csak az éjtelni órákban oszlott szét.

— **A helybeli első zenekar.** Balog Bandi vezetésével, a múlt héten elutazott Borszékra, hová a tírdő idejére szerződött.

— **A kereskedő ifjak majálisa,** melyet a múlt hó 31-én tartottak meg, igen szépen sikerült, mi kétségkívül a rendezőség buzgó fáradozásának volt köszönhető, kik semmi fáradságot nem kíméltek. Volt is oly sok szép leány és válogatott társaság, hogy büszkének látnak rá a rendezők. Sajnos azonban, hogy mint már más alkalmakkor is, a fiatalok egy része feltűnően távol tartotta magát a mulatságtól. A rendezőség a táncban is elől ment a jópéldával. A hölgyeknek azonban, kik jelen voltak, nem lehet okuk panaszra, s elmondhatjuk, hogy e mulatság nagyban hozzájárul, hogy a dérek egylet mulatságainak jó hírét emelje. A jelenvolt hölgyek közül a következőket jegyeztük fel: Aszódi Szidi, Behr nővérek, Brett Berta, Deutsch Szidi (D.-Vesse), Fehér nővérek, Fried nővérek, Fehér Margit és Matild, Feuermann nővérek, Glück Milka (Szolnok), Grünblatt Jolán, Grünblatt Rózsa, Goldberger Berta, Horovitz Berta, Haecker nővérek, Keeskes Gizella, Kohn Teréz (Szolnok), Ligeti Janka (Szeged), Leitner Juliska, Pápay Mariska, Rösler Rózsa, Steiner Rózsa és Teréz, Stern Sárika (Bpest), Sweiger Mini, Schiffer nővérek, Steiner Irma, Swáb Szidi, Váradai Juliska, Veisz Lina. Az asszonyok közül: Goldberger Odóné, Kohn Béláné, Metzger Vilmosné, Behr Károlyné, Szemző Sándorné, Gyulai Nándorné, Spielér Adolfné, Rösler Arminné, Brachfeld Sándorné, Feuermann Mártonné, özv. Sveiger Fülöpné, Váradiné, Kohn Károlyné, Steiner Márkusné, Steiner Józsefné, Fuchs Somané, Glück Vilmosné (Szolnok), Parragh Gedeonné, Fehér Mártonné, Horovitzné, Héber Sámuelné, Ungár Salamonné, Grünblatt Dánielné, Schwáb Kálmáné, Leitner Dánielné, Dr. Haecker Lajosné. A mulatság csak késő reggel ért véget.

— **Közönség nyilvánlat.** Tekintetes Scheiber József úr sziveskedett a főreáliskolai szorgalmas tanulók jutalmazására 6 db. díszkötésű könyvet ajándékozni; ezekért köszönetet mond a tanártestület.

— **A városi műkertben** a máj. 30-diki táncpróbán egy tehér rojtos berliner kendő, selyem virágcsikkokkal eltévedt. Kétetik a megtaláló, sziveskedjék azt a volt ruhataróknak a nagy takarékpénztári házmesterhez Jó Pálhoz bejelenteni.

— **Táncpróba.** Kedves küljének színlhelye volt május 30-án a városi műkert díszes táncztere. Fiedler Ferenc és Bajlós Bertalan tánczantónok e napon fejezték be a tanfolyamot, egy-minden tekintetben sikerült-tánczprózával, melyen a jövő reményei mutatták be a nagyszámú és díszes közönségnek tánczbeli ügyességüket. Élvezet volt nézni az apró hölgyecskéket és úriakat, a mint komoly arccal lejtettek végig a nagyok hosszú sora előtt. A bálkirályi tisztét Szokolay Irénke, a bál-elnökét Darányi Pál töltötték be. A táncpróba egyszerű testgyakorlatokkal kezdődött;

azután jött sor a tour-tánczokra, négyesre, körmagyarrá, csárdásra stb. Dicsérettel kell megemlékeznünk a mesterekről, kik fardagságot nem ismerő buzgalommal iparkodtak a kisnövendékekből, minél ügyesebb tánczosokat faragni, de dicséretünk kell Fiedler urat különösen azért, hogy a mit még eddig egy tánczantón sem tett: a csárdásra különös gondot fordított és fényes eredményt ért el. Meglehetek elégedve a szülők is, kik különösen tapasztalták Fiedler úr finom modorát és jó bánásmódját. Még a 12 kis tánczosnőről kell megemlékeznünk, kik bámulatra méltó ügyességgel és bájjal adták elő a külön tánczokat (menüete, gavotte, krakowien). Kilenc óra után kezdődött a nagyok mulatsága s tartott reggelit. Hisszük, hogy Fiedler és Bajlós urak épp oly kedves emléket visznek el, minőt városunkban hagytak magok után.

— **Az evang. reform. főgimnázium** folyó hó 13-án szombaton délután 6 órakor a főgimnázium nyári testgyakorló helyiségében a testgyakorlásból mutatványokkal egybekötött nyilvános vizsgálatot tart, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja az igazgató.

— **Fényes kerti mulatság, tánczvizsga és nagy sétahangverseny.** A nagy-körösi „Zenekedvelők Egyesülete”, mely jelenleg 22 tagból áll, s mely eddigi fellépéseivel fokozódó mérvben nyerte meg a közönség elismerését, június 14-én Nagy-Körösről a Szechenyi kertben sétahangversenyyel és tánczvizsgálommal egybekötött kerti mulatságot rendez. E mulatságra a rendezőség a szomszéd városok közönségét is szives tisztelettel meghívja s teszi ezt annyival inkább, mert a kényelmes vasúti összeköttetés nagyon is lehetővé teszi, hogy a szomszéd városokból az érdeklődő közönség e kedélyesnek ígérkező mulatságon mentül nagyobb számmal részt vehessen. — A kerti mulatság délután 2 órakor kezdődik. 3 óráig 6-ig tart a fuvo-zenekar közreműködése mellett a népies tánczvizsga. Fel 7 órakor lesz a „Zenekedvelők Egyesülete”-nek sétahangversenye. Esti 9 órakor kezdődik az e célra elkészített helyen a zártkörű tánczvizsga. Belépti díj a kertben személyenként 20 kr. A pártoló tagok a belépti díjat nem fizetik, családtagjaik számára pedig féláron vagyis személyenként 10 kr-ért válthatnak jegyet. A tánczmulatságra szóló jegyek ára személyenként 50 kr. Jegyek válthatók a kert bejáratánál lévő pénztáraknál. Kezdetlen idő esetén a mulatság június 21-én leend. Izletes ételek és italok kiszolgáltatásáról. Fodor Gyula vendéglős gondoskodik.

— **A reform. főgimnáziumban,** az évről közzévizsgálatok június 15-től 20-ig, mindennap délelőtt 8 óráig 12-ig, délután 2—6-ig tartanak. A zene ének és szavaltó közzévizsgálata pedig június 18-án délután 5 órakor lesz; mely vizsgálatokra a t. ez. szülőkkel és a tanúgy iránt érdeklődőket tisztelettel meghívja Kecskeméten, 1891. június 3. az igazgató.

— **A jó példa vonz!** A gazdafiatalság oly szépen sikerült nyári mulatsága után, — melyet a 48 as hónap emléktábla javára rendeztek, a kecskeméti általános iparos ifjúság hasonló célra fog junilistát rendezni a városi műkertben. Szép összejáratkozása ez a két külön foglalkozású fiatalok gondolkodásának; a gazda szánt, vet, a föld s egyéb természetét átadja az iparnak, hogy ez feldolgozván az élet szükségleteit elégítse. Ez az igazi testvérség! A gazda együtt izzad az iparossal és a magyar állam jövője édes reményében a fáradságos munka közben tartanak egy kis pihenőt s a múlt dicső emlékein megvásárolt jóvő öröme mulatnak egyet. Jól van ez így így barátink; a munkában — a kellemes szórakozásban — s a hazafias erények gyakorlásában nyilvánul a legszebb testvéri egyenlőség, mely csak ajánló lehet a fiatalságra. A dérek iparos fiatalok nyári mulatságára, mely június 21-én leend, e helyen is felhívjuk az érdeklődők figyelmét, a cél melyért mulatni óhajtanak, nemes, hazafias s a mulatság szépeinek és élvezetesnek ígérkezik.

— **Reményi Ede,** mult pénteken adta hangversenyyét nagyszámú közönség jelenlétében, s elmondhatjuk, hogy nagy sikert aratott, a közönséget a szó szoros értelmében felvillanyozta, a miben kísérőjének, Bodó Alajosnak is része volt. Játszta Mendelssohn nagy hangversenyének második és harmadik részét, saját magyar ábrándjait, Chopin- és Schuberttől finom apróságokat, és legvégül a Repülj fejszéket. A zongorakíséretet Bodó Alajos szolgáltatta. Játéka fegyelmezett, finom és átgondolt volt, s mint önálló előadó művész is kiválóan megállta helyét oly művekben, mint Chopin Nocturneje, Pade rewski kedves Menuetteje, Weber Perpetuum mobileje, Liszt Rigolletto-ábrándja és 15-ik magyar rapzódija. A közönség mindkettőjüket zajos éljenkekkel és tapsokkal jutalmazta.

— **Jászai Mari,** a nagy művésznő, nem lép fel városunkban. Ennek az a története, hogy lapunk szerkesztője pénteken esti 7 órakor Csóka Sándor, szabadkai

szinigazgatótól, távirati uton arra kéréttel, hogy falragaszok útján hirdettesse, hogy a nagy művésznő városunkban hétfőn a Medea, kedden pedig az Elektra szerepében lép fel. Csóka szinigazgató még az egész színi jelentést is megsürgönyözte. Azonban péntek esti 9 órakor egy másik sürgöny érkezett, mely az előbbi jelentést semmiesem kéri tekinteni és egy különös indoklás mellett lakonios jelenti, hogy „menni lehetetlen.”

— **Népfőlkelő csapattisztek.** A 93-ik népfőlkélesi járásban a m. kir. honvédelmi miniszter úr folyó évi ápril hóban kelt 321. e. számú rendeleteivel a következők egyénekét nevezte ki népfőlkelő csapattisztekké, u. m.: a lovasságnál: Füvesy Imre t. r. alkapitány, Szappanos Sándor földbirtokos (mind kettőt a 4-ik kecskeméti hovádhuzár ezredhez beosztva); a gyalogsághoz: Diószeghy József ügyvéd, Habina János tanár, Tatai Endre ügyvéd, Galandauer Zsigmond napdiás irnok, Révész Bence ügyvéd, Kállay András tszéki irnok, Józsa Lajos járásbírósi kiadó, Baktai Mihály ügyvéd, Kerekes Gábor tanító, Fazekas Fer. tanár, Szabó József v. tanácsnok, Nagy János tszámizst, Kovács Gáspár, földbirtokos, Hajagos József főkönyvelő, Farkas Ignác gyógyszerész, Dinnyés Lajos földbirtokos, Bekési Sándor kereskedő, Seemann Kálmán tanár, Soós Géza, Domján István ügyvéd jelölt, Molnár Pál gyógyszerész, Lázár Sándor tszéki irnok, és Ringler Antal gazdatiszt. Az 1887. évben kinevezettek közül négyen nem lettek kinevezve. A kinevezettek mozgósítás esetén három nap alatt kötelesek kinevezési okmányaikon megjelölt állomásaikra bevonulni.

— **Redőrr mozgalmi kimutatás.** A redőrr-kapitány hivatali kimutatása szerint a f. évi május hóban a város határterületén a személybiztonság két esetben, a vagyonbiztonság pedig 12 esetben volt megtámadva, 10 esetben a tettesek kipuhatoltattak, 2 lopási eset nyomozás alatt van, az ellopott tárgyak 5 esetben nem, míg 7 esetben egészen vagy részben megkerültek. A városi szegényházban teljes ellátásban részesült 46 férfi és 41 nő, kiknek kiszolgáltatott 2705 étel adag és 2019 kiló kenyér; kívül élelmeztetett 20 férfi, 26 nő szegény, kiknek kiosztott 2895 kiló kenyér, 137 kiló szalonna; egészen kiszolgáltatott a segélyben részesülteknek 4915 kiló kenyér, 2705 étel adag és 137 kiló szalonna. A mértékfelettesítő hivatali hitelesítés alá vett 116 db. tárgyát.

Ü Z L E T.

Vasúti menetrend (érvényes 1891. június 1-től.)	
Budapest—Kecskemét közt:	
Személyvonat	Budapestről indul 7 óra 45 p. reggel Kecskemétre ér. 10 „ 59 „ d. e.
Omniuszvonat	Budapestről ind. 12 „ „ délbén Kecskemétre ér. 3 „ 58 „ délut.
Gyorsvonat	Budapestről indul 1 „ 25 „ délut. Kecskemétre ér. 3 „ 20 „ „
Omniuszvonat	Budapestről indul 4 „ „ délut. Kecskemétre ér. 7 „ 29 „ este.
Személyvonat	Budapestről indul 7 „ „ este. Kecskemétre ér. 10 „ 28 „ éjjel.
Gyorsvonat	Budapestről ind. 9 „ 30 „ éjjel. Kecskemétre ér. 11 „ 32 „ „
Kecskemét—Budapest közt:	
Személyvonat	Kecskemétről ind. 4 óra 11 p. regg. Budapestre ér. 7 „ 20 „ regg.
Omniuszvonat	Kecskemétről ind. 5 „ „ regg. Budapestre ér. 8 „ 35 „ regg.
Omniuszvonat	Kecskemétről ind. 8 „ 50 „ regg. Budapestre ér. 12 „ 50 „ délb.
Gyorsvonat	Kecskemétről ind. 12 „ 13 „ délb. Budapestre ér. 2 „ 5 „ d. u.
Személyvonat	Kecskemétről ind. 5 „ 44 „ d. u. Budapestre ér. 8 „ 40 „ este.

Felolós szerkesztő: HABINA JANOS.

NYILTÉR.

Fekete, fehér és színes selyem-kelméket 60 krtól 15 ft 65 krig méterenként, — sima és mintazott (mintegy 240 különféle minőségben és 2000 különböző színen és rajzban) — egész ruhákra vagy darabonként portó- és vámmentesen küld **K. Henneberg** (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára **Zürichben**. Minták postafordultával. Levelekre Svájcba 10 kraj helyeg ragasztandó.

MATTONI
ERSZÉBET SÓSFÜRDŐJE
Gyógyhely Budapestben (Budán)

Idegy Május 1-től Szeptember 30-ig.

Kiváló gyógyhatással bír:

női bajokban és althasi bántalmakban

Rendez orvos dr. BRUCK J. (vigadó-tér 1. sz.)
Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Pontos közlekedés a társasokoston, reggeli 5 óráig kezdve.

Állomási hely: **Ferencz József-tér, a régi Lloyd-épület közelében.**

98 (10—6) **Mattoni Henrik,** tulajdonos.

Halasi-főútozán, VIII. tíz.
20. szám alatti ház, f. évi szeptember 1-étől, több évre haszonbérbe kiadandó.
Bővebb értesítést ad a tulajdonos

128 (1—1) **HORVÁTH BÉLA.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint helyben VII. tízed, mezei-, kis-halasi- és trombita-útcza sarkán

lakatos üzlet

nyitottam.
Elvállalok minden szakmába vágó munkát, úgymint: ajtókat és ablak felvasalását, takaréktűzhelyek elkészítését, finom levelek- és rózsákkal díszített lámpa- és gyertyatartókat, virágasztalokat, stb. a lehető leggyorsabban és legjutányosabb áron.

Szakmám körébe való jártasságom és tapasztalataim képessé tesznek bármilyen igények kielégítésére; miért is bátor vagyok a n. é. közönség bizalmát és pártfogását kérni, maradván

mély tisztelettel

Pinter Antal,
lakatos-mester.
mezei-, kis-halasi- és trombita-útcza
126 (3—1) sarkán.

Lakás-kiadás.

TÓTH IGNÁCZ ügyvéd III. tíz. 130. szám alatti házában, a sétatér felől való lakás, a folyó évi november 1-ső, esetleg augusztus hó 1-ső napjától kezdve bérbe kiadó. Értekezni lehet a nevezett tulajdonossal, vagy a jelenlegi bérlelővel, özv. Dr. Szappanos Imréné asszonnyal.

127 (1—1)

Penzintézetek és malmok részvényei, valamint földbirtokok és egyéb ingatlanok eladását és vételét közvetíti alulírott.

Jelenleg van eladó:

Részvények:
3 db Sertéshizláló gőzmalmi részvény.

Ingatlanok:
560 hold Ágasgyeplázián,
40 hold jó minőségű szántóföld és kaszáló,
1/2 érkény a városból, gazdasági épületekkel.

Kerestetik vételre:
2 db Takarékpénztári részvény,
2 db „József” malom részvény.

BLEYER ADOLF
II. tízed, Szécsényi-útcza 2. sz. 45 (7)

Árverési hirdemény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó-czennel közléssel teszi, hogy a kecskeméti kir. járásbírósg 1890. évi 2275. számú végzésével, Dr. Holló Lajos ügyvéd által képviselt Molnár László felperes részére, **Szabó János** félegyházi lakos alperes ellen 3500 ft kövétel és jár. erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás folytán lefoglalt és 1200 ft-ra becsült ingóságokra, a f. évi 3468. járásbírósgai számú végzéssel az árverés elrendeltetvén, annak Varga István, a félegyházi takarékpénztár és ifjú Endre Imre félfoglaltatott részére is; az alperes által felpereltől haszonbérlet puszta újfals földbirtokon leendő megtartására határidőül 1891. évi **Junius hó 15-ik** napjának d. e. 9 1/2 órája tűztetik, a mikor a bíróság lefoglal egy gőz és cséplőgép a legutóbbi ígérnek közszépítés mellett, szükség esetén becsúrolt alá eladatni fognak.

Felhívtnak mindazok, kik az elővezetendő ingóságok vételéről a végrehajtóhoz követelettel megelőző kiélegetéshez tattanak jogot, a mennyiben részük foglalás korábban eszközöltetett volna, és az végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi jelöléseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött véggy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetemének a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kecskeméten, 1891-ik évi június hó 2-ik napján.

Lukács László,
kir. bír. végrehajtó,
125 (1—1)

Házeladás esetleg bérbeadás!

Alulírottak a VIII. tizedben, Halasi-nagy-útcza 29. szám alatt levő **háza** szabadkából — kedvezi feltételek mellett — örökön **eladó, esetleg I. évi augusztus hó 1-ső napjától fogva bérbe kiadó.** Bővebben értekezni lehet. **Bódogh Lajos,** ügyvéddel. 112 (0-4)

BIKSZÁDI

égyvenyes konyhasós savanyúvíz. **Kitűnő hatású gyomor-, bél- és egyéb hurutoknál.** Borral vegyítve kellemes üdítőital. Főraktár: **GLÓSZ BÉLA** borkereskedőnél, Budapest, V., mérleg-utca 5. Kapható Kecskeméten: **Nyirádi László úrnál.** 106 (8-5)

Bécs, 1873. Érdem-érem.	Budapest, 1885. Nagy díszokl.	Eszék, 1889. Díszoklevél.	N.-Pálánka, 1887. Arany-érem.	London, 1878. Díszoklevél.
----------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

CSIK JÓZSEF
első szerémi portland-cement és vízhatlanmészgyártó BEOCSINBAN.
Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.
A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi előljáróságok, valamint a n. é. építőközönség kegyelmére **Kecskeméten GYENES S. és FIA** fűszer- és vaskereskedő uraknál raktárt tartok, hol saját gyártmányú **Portland-cement és vízhatlan mész** folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra költséggel megküldetik. 33 (30-16)

Páris, 1867. Bronz-érem.	Kecskemét, 1872. Ézüst-érem.	Ujvidék, 1875. Arany-érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany-érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb **savanyúvize**

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg
— asztalán rendes itallal szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általánosan a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógyosokra, vagy tisztán mint asztalivíz előszeretettel használják kerjük azt rövidítve **ÁGNES**

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jó indulattal ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az ÁGNES-forrás kutküzeltősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár: cs. és kir. és szerb. kir. udv. Ásványviz-szállító-nál, BUDAPEST, Erzsébet-utca 8. sz.

Édeskuty L.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénsavtartalom. — A bornak színét nem változtatja. Természetes ízét kellemessé teszi, a mért is a vendéglős uraknak keverékül "Spritzer" előnyös szolgáltatást tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

A Dreher Antal-féle kiviteli palaczsör **DIETRICH és GOTTSCHLIG BUDAPEST** vagy **DREHER ANTAL Kőbánya.**

Caakis teljesen letlepedett, tehát tükörszerű kiviteli sör szétkülldése, folyton friss üvegtöltésben, a minőség hamisítatlan volta mellett kezeség válatatik.

Nagybani fogyasztóknak jelentékeny árengedmény.
Árjegyzékek mindenfelé ingyen és bérmentve.

Mintán gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kiviteli sör” ezim alatt forgalomba hozatnak, a t. cz. Dreher-féle kiviteli sör-fogyasztóknak a hatóságilag oltalmazott üvegcimkét, melyen a **Diétrich és Gottschlig** név okvetlen kell, hogy rajta legyen, kiváló figyelmükbe ajánljuk. 96 (6-6)

Szagtalan és nyomban száradó **Christoph Ferenc SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK**

10 m-re 1 kgr. 1 ft 50 kr.

Minden festéket befűd.

Jelentve teszi, hogy a szobák a mázolás alatt használattasának, mivel a kelleni-mellev szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajtaknak sajátja, elkerülte. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy kiké maga végezheti a mázálást. A palló nemcsak tárggyal fedhető, hanem, amikül, hogy élvezetese fenyűd. Meg kell különböztetni: **színezett szobapalló-fénylakk, sárgasárga és mahagonbarnat, mely akár csak az olaj festék fölé is a palló s egyuttal fenyűd is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallókra. Teljesen befűd minden foltot, k-rabbi mázálást s; van azután **tiszta fénylakk (színezetlen) új pallókra és parketre, mely csupan fenyűd ad. Különösen parketre s olajfestékek mar bemázolt ogáson új pallókra való. Csak fenyűd ad, sunnolaga nem fűd el a fennesték.** Postacímre, körülbelül 15 megyszög mért, két középnyagú szobára való 5 ft. 90 kr., vagy 9 1/2 márká. A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide is érendők. Mintaszámok és prospectumok ingyen és bérmentve küldetnek. A borszárlásnál tes-ek jól vigyázzni a cégre s a gyári jegyre, mivel ott a több mint 150 éve letező gyártmányt sokféleképpen utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a cónak meg nem telőt minőségben hozzák forgalomba.**

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk készítője és egyedüli gyártója, **Prága, K. Berlin.**
Kapható Kecskeméten: **Gyenes és Fia** uraknál.

Van szerenésém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint helyben III. tized Régi-sétatér 124. sz. alatt levő ifj. **SÁRKÓZY SÁNDOR** úr házában **mázoló és fényező üzletet** nyitottam. Elvállalok minden szakmába vágó munkát, úgymint: ajtók, ablakok és bútorok bármínő színre való fűderozását, továbbá mindennemű falfestést, szobapadlók és portálok festését olajban — mind a lehető leggyorsabban és a legutányosabb árakon. Szakmám körében való jártasságom és tapasztalataim képessé tesznek bármínő igények kielégítésére és épen ezért bátor vagyok a n. é. közönség bizalmát és pártfogását kérni, maradván mely tisztelettel **Mátyás Ferenc,** mázólo-mester. 124 3-1 III. t. Régi-sétatér 124-ik szám.

WALLA JÓZSEF cementáru-gyára építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

Vállalkozik: Granitterazzo, Betonrozások, Csatornázások, Szőkókutak, Czementlapok és Mozaik lapokkall kövezések elkészítésére stb.

Raktárt tart: Keramit lapok, Kelheimi lapok, Mettlachi lapok, Terracotta-áruk, Kőfedélpép, Tűzálló téglák, Kémény rakványokból stb.

Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mészgyárnak. **STEINZENGROHREN** Gyári raktára a gartenau Portland cement és vízhatlan mészgyárnak.

Ásványvizeink királya a világhírű **BORSZÉKI VIZ,** mely bőséges szénsav, lugany s vastartalmánál fogva úgy az **összes vérszegénység és idegbajok,** mint a lélekzési szervek, bélesóvek, gürvélykór, a lég vérbősége, valamint a húgy és nemzőszervek bajaiban kiváló gyógyhatású. **Kellemes ital borral vagy tisztán is.** 1 drb 2 literes 30 kr. — 1 drb 1 1/10 literes 24 kr. 1 „ 1 „ 18 kr. és 1 „ 1/10 „ 13 kr. A forrástól egyedül **NYIRÁDY LÁSZLÓ** cégnek van kizárólagos raktára Kecskemét és környéke részére, kinél mindig 108 (10-3) friss töltésben kapható.

Legfrissebb töltésű **ásványvizek:**

- Bilinyi.
- Borszéki.
- Carlsbadi.
- Csizi.
- Eger Francensbadi.
- Emsi.
- Gieshübl.
- Gleichenbergi.
- Halli iblany.
- Nagy Igmándi.
- Koritinczai.
- Lipíki jod.
- Luh Margit.
- Mohai Agnes.
- Mohai Stefania.
- Parádi.
- Preblai.
- Rohitsi.
- Salvator.
- Selters.
- Marienbadi.
- Krondorfi.
- Bártfai.

KAPHATÓK: **Feuer Jakob** csemege üzletében. 122 3-2

Lakás-kiadás. Halasi-nagy-útczában I-ső tized 17. sz. alatt, 2 rendbeli emeleti családi lakás kiadó. Tudakozódhatni ugyanott **Schwarz Gusztávnál.** 109 (5-5)

Kiadó-lakás. I. tized 104. számú házban egy lakás, mely áll 3 szoba; 1 előszoba, konyha, kamra, hat lóra való istállóból, az udvaron tágas kerttel bérbeadó. Értekezhetni **Witz Gusztáv,** fűszerkereskedőnél. 121 (0-3)